

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: Αποτελεσματικός εκπαιδευτικός και τα χαρακτηριστικά του

Διδάσκων: Νίκος Ανδρεαδάκης
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται στην άδεια χρήσης **Creative Commons** και ειδικότερα ***Αναφορά – Μη εμπορική Χρήση – Όχι Παράγωγο Έργο v.3.0***
(Attribution – Non Commercial – Non-derivatives v.3.0)

[ή επιλογή ενός άλλου από τους έξι συνδυασμούς]

[και αντικατάσταση λογότυπου άδειας όπου αυτό έχει μπει (σελ. 1, σελ. 2 και τελευταία)]

- Εξαιρείται από την ως άνω άδεια υλικό που περιλαμβάνεται στις διαφάνειες του μαθήματος, και υπόκειται σε άλλου τύπου άδεια χρήσης. Η άδεια χρήσης στην οποία υπόκειται το υλικό αυτό αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Κρήτης**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ

- ✓ Τις τελευταίες δεκαετίες έχουν πραγματοποιηθεί χιλιάδες έρευνες στο διεθνή χώρο αναφορικά με τα χαρακτηριστικά του αποτελεσματικού εκπαιδευτικού. Οι έρευνες τροφοδοτήθηκαν από τα στοιχεία των ερευνών για το αποτελεσματικό σχολείο και με τη σειρά τους τροφοδότησαν τέτοιες έρευνες.
- ✓ Αποτελεσματικός εκπαιδευτικός: ουτοπία ή πραγματικότητα; Δεν είμαστε σε θέση να διακρίνουμε με σιγουριά τον αποτελεσματικό από τον αναποτελεσματικό εκπαιδευτικό. Δεν είμαστε σε θέση να περιγράψουμε ποιες είναι ακριβώς οι ικανότητες που πρέπει να έχει ένας εκπαιδευτικός.
- ✓ Η ύπαρξη αντιφατικών ή αμφιλεγόμενων ερευνητικών αποτελεσμάτων απορρέει κυρίως από την πολυπλοκότητα της διδακτικής πράξης. Η διδασκαλία είναι μια περίπλοκη και απρόβλεπτη πολλές φορές διαδικασία. Μπορεί π.χ. να είναι αποτελεσματική για μια ομάδα μαθητών και αναποτελεσματική για μια άλλη.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ (ερευνητικές προσεγγίσεις)

Σύμφωνα με έρευνες κατά τις δεκαετίες '60, '70, '80 [(Ryans, 1960), (Getzels & Jacson, 1963), (Rosenshine & Furst, 1973), (Peterson & Walberg, 1979), (Medley, 1979), (Murray, 1983), (Csikszentmihalyin & McCormack, 1986), (Berliner, 1987), (Anderson, 1989)], ο αποτελεσματικός εκπαιδευτικός διαθέτει τα εξής χαρακτηριστικά:

- * Ακεραιότητα ως χαρακτήρας (ειλικρίνεια, σύνεση, κ.λπ.).
- * Εγκαρδιότητα και ενθουσιασμό.
- * Χιούμορ.
- * Προσαρμοστικότητα και ευελιξία.
- * Ορθή κρίση.
- * Καλή οργάνωση της σχολικής τάξης.
- * Γνώση του γνωστικού αντικειμένου.
- * Οργάνωση της διδασκαλία και σαφήνεια στο λόγο.
- * Σχεδιασμός του μαθήματος.
- * Παροχή επανατροφοδότησης στους μαθητές και επιβράβευση της επιτυχίας.
- * Πηγή έμπνευσης για τους μαθητές.
- * Γνώση ατομικών αναγκών των μαθητών.
- * Δημιουργία ατμόσφαιρας εργασίας.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ (ερευνητικές προσεγγίσεις)

- ✓ Σύμφωνα με τους M. Harris και J. Hill (M. Harris & J. Hill, 1982 / M. Harris, 1986) ο αποτελεσματικός εκπαιδευτικός πρέπει να διαθέτει τα παρακάτω στοιχεία, ομαδοποιημένα σε 6 κατηγορίες:
- * **1. Να είναι συστηματικός:**
 - είναι οργανωμένος, έχει σαφείς στόχους και είναι καλά προετοιμασμένος,
 - γνωρίζει τι πρέπει να κάνει κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας και ενεργεί συστηματικά για την πραγμάτωση των στόχων
 - οργανώνει τις μαθησιακές ασχολίες για να προσφέρει μια ομαλή ροή των γεγονότων με την ελάχιστη δυνατή σύγχυση ή χάσιμο χρόνου,
 - κοινοποιεί τους στόχους, τη σειρά των εννοιών του μαθήματος, τις ευθύνες που θα αναλάβουν οι μαθητές,
 - παραχωρεί υπευθυνότητες σε μαθητές, γονείς και άλλους και κρατεί την ενέργειά του για πιο απαιτητικά καθήκοντα,
 - κρατεί τον κατάλληλο ρυθμό κατά τη διάρκεια του μαθήματος για να βεβαιωθεί ότι όλοι οι μαθητές έχουν τον απαιτούμενο χρόνο.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ (ερευνητικές προσεγγίσεις)

✿ 2. Να είναι φιλικός:

- μιλά στους μαθητές με θετικό τόνο, τους ενθαρρύνει και τους επαινεί με διάφορους τρόπους,
- εκφράζει προσωπικό ενδιαφέρον για τους μαθητές,
- δείχνει ενδιαφέρον και ζεστασιά εντός και εκτός σχολείου με διάφορους τρόπους.

3. Να είναι ικανός στην προφορική επικοινωνία:

- επικοινωνεί με σαφήνεια και ακρίβεια, ενθαρρύνει τις απαντήσεις των μαθητών και την αλληλεπίδραση εκπαιδευτικού-μαθητών,
- χρησιμοποιεί ποικιλία τεχνικών για την υποβολή ερωτήσεων.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ (ερευνητικές προσεγγίσεις)

4. Να είναι ενθουσιώδης:

- εκφράζει ενδιαφέρον και ενθουσιασμό για την ύλη αλλά και για άλλα θέματα /γεγονότα,
- χρησιμοποιεί πληθώρα τεχνικών για να παρουσιάσει την ύλη,
- αξιοποιεί τα ενδιαφέροντα των μαθητών του και την επικαιρότητα για να αντλήσει θέματα,
- αντιδρά αυθόρμητα σε μη προβλέψιμα γεγονότα στην τάξη και τα αξιοποιεί για να κάνει προεκτάσεις.

5. Να εξατομικεύει τη διδασκαλία του:

- συλλέγει, οργανώνει και αναλύει διαγνωστικές πληροφορίες σχετικά με τις ανάγκες των μαθητών του,
- προγραμματίζει ώστε να ικανοποιήσει τις ατομικές ανάγκες των μαθητών του,
- κατευθύνει τη διδασκαλία με γνώμονα τις ατομικές ανάγκες των μαθητών του,
- αντιδρά προς τους μαθητές ώστε να τους βοηθήσει να πετύχουν τους στόχους τους.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ (ερευνητικές προσεγγίσεις)

6. Να χρησιμοποιεί σύγχρονα τεχνολογικά μέσα:

- χρησιμοποιεί νέες τεχνολογίες,
- εμπλέκει τους μαθητές τακτικά σε εμπειρίες που διεγείρουν τις αισθήσεις, όπως παιχνίδι, δραματοποίηση, project και λαμβάνει μέρος και αυτός.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ (ερευνητικές προσεγγίσεις)

- ✓ Ο Borich (1988), προτείνει δέκα είδη συμπεριφοράς του εκπαιδευτικού που αφορούν στην αποτελεσματικότητά του. Τα πέντε πρώτα τα ονόμασε «βασικά είδη συμπεριφοράς» και τα υπόλοιπα πέντε ως «καταλυτικά είδη συμπεριφοράς».

A. Βασικά είδη συμπεριφοράς:

- Καθαρότητα
- Ποικιλία
- Προσήλωση στο καθήκον
- Εμπλοκή των μαθητών στη διαδικασία της μάθησης
- Βαθμός επιτυχίας των μαθητών

B. Καταλυτικά είδη συμπεριφοράς:

- Χρήση των ιδεών των μαθητών από τον εκπαιδευτικό
- Δόμηση του μαθήματος
- Τεχνική των ερωτήσεων
- Ενθάρρυνση των μαθητών
- Ενθουσιασμός

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ (ερευνητικές προσεγγίσεις)

- ✓ Οι D. Levine και L. Lezotte (1990) αλλά και ο J. Walberg (1991), υποστηρίζοντας τις λεγόμενες ποιοτικές προσεγγίσεις, προτείνουν ένα σύστημα αξιολόγησης των εκπαιδευτικών, το οποίο και βασίζεται στην παρατήρηση της διδασκαλίας. Αυτό το σύστημα προτείνει να εστιαστεί η αξιολόγηση σε πέντε βασικούς άξονες:
 - τις τεχνικές διδασκαλίας
 - την πορεία διδασκαλίας και τον τρόπο παρουσίασης της ύλης
 - την οργάνωση και διοίκηση της σχολικής τάξης
 - το μαθησιακό περιβάλλον και το επικοινωνιακό κλίμα της τάξης
 - την επαγγελματική εξέλιξη και ανάληψη ευθυνών από την πλευρά των εκπαιδευτικών

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ (ερευνητικές προσεγγίσεις)

- ✓ Ο Π. Πασιαρδής (1996) προτείνει ένα σύστημα αξιολόγησης του έργου των εκπαιδευτικών, βασιζόμενος στο Texas Teacher Appraisal System (TTAS), το οποίο και αυτό αφορά στην άμεση παρατήρηση της διδασκαλίας. Το σύστημα αποτελείται από τους ίδιους ακριβώς βασικούς άξονες-τομείς των Levine & Lezotte, εμπλουτίζεται όμως από τα στοιχεία του TTAS.
- ΤΟΜΕΑΣ I: τεχνικές διδασκαλίας
- ΤΟΜΕΑΣ II: πορεία διδασκαλίας και παρουσίαση της ύλης
- ΤΟΜΕΑΣ III: οργάνωση και διοίκηση της σχολικής τάξης
- ΤΟΜΕΑΣ IV: μαθησιακό περιβάλλον - επικοινωνιακό κλίμα τάξης
- ΤΟΜΕΑΣ V: επαγγελματική εξέλιξη και ανάληψη ευθυνών

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ (ερευνητικές προσεγγίσεις)

ΤΟΜΕΑΣ Ι: τεχνικές διδασκαλίας

- **ΚΡΙΤΗΡΙΟ 1:** Ο εκπαιδευτικός προσφέρει ευκαιρίες στους μαθητές για να συμμετέχουν ενεργά και με επιτυχία στο μάθημα, διαφοροποιώντας τις δραστηριότητές τους, επιζητώντας τη συμμετοχή τους και προσαρμόζοντας τη διδασκαλία του στα επίπεδα των μαθητών.
- **ΚΡΙΤΗΡΙΟ 2:** Ο εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί τεχνικές για παροχή κινήτρων μάθησης, συσχετίζοντας το περιεχόμενο του μαθήματος με τα ενδιαφέροντα και τις εμπειρίες των μαθητών και δίνοντας θετική ενίσχυση στις προσπάθειες για να μάθουν.
- **ΚΡΙΤΗΡΙΟ 3:** Ο εκπαιδευτικός αξιολογεί και ανατροφοδοτεί τους μαθητές κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας, ζητώντας απαντήσεις από συγκεκριμένους μαθητές για σκοπούς αξιολόγησης, σχολιάζοντας θετικά τις σωστές απαντήσεις και παρέχοντας ανατροφοδότηση.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ (ερευνητικές προσεγγίσεις)

ΤΟΜΕΑΣ II: πορεία διδασκαλίας και παρουσίαση της ύλης

- **ΚΡΙΤΗΡΙΟ 4:** Ο εκπαιδευτικός διδάσκει άποσκοπώντας σε γνωσιολογική, συναισθηματική και/η ψυχοκινητική μάθηση, συσχε-τίζοντας το περιεχόμενο του μαθήματος με προηγούμενη ή μελλοντική μάθηση και παρέχοντας ευκαιρίες για εμπλουτισμό και εμβάθυνση σε έννοιες κρίσιμες του μαθήματος ή απόκτηση δεξιοτήτων.
- **ΚΡΙΤΗΡΙΟ 5:** Ο εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί αποτελεσματικούς τρόπους φραστικής επικοινωνίας, εκφράζεται με σαφή γλώσσα και έχει ικανότητα στη χρήση του γραπτού λόγου.
- **ΚΡΙΤΗΡΙΟ 6:** Ο εκπαιδευτικός μεγιστοποιεί το χρόνο που αφιερώνεται στη διδασκαλία, αρχίζει αμέσως το μάθημα και δε σπαταλά χρόνο κατά τη διάρκεια του μαθήματος, κρατώντας διαρκώς τους μαθητές σε εγρήγορση.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ (ερευνητικές προσεγγίσεις)

- **ΤΟΜΕΑΣ III: οργάνωση και διοίκηση της σχολικής τάξης**
 - **ΚΡΙΤΗΡΙΟ 7:** Ο εκπαιδευτικός οργανώνει τα υλικοτεχνικά μέσα και τους μαθητές. Διευθετεί τον τρόπο που κάθονται ή που είναι οργανωμένοι με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι ο πλέον κατάλληλος για το συγκεκριμένο μάθημα και το περιβάλλον της τάξης.
 - **ΚΡΙΤΗΡΙΟ 8:** Ο εκπαιδευτικός κατευθύνει τη συμπεριφορά των μαθητών ανάλογα και με τις προσδοκίες για τη συμπεριφορά τους. Εφαρμόζει τους κανόνες δίκαια και με σταθερότητα.
- ΤΟΜΕΑΣ IV: μαθησιακό περιβάλλον - επικοινωνιακό κλίμα τάξης**
- **ΚΡΙΤΗΡΙΟ 9:** Ο εκπαιδευτικός διατηρεί ευχάριστο και ζεστό περιβάλλον. Αποφεύγει σαρκασμούς και αρνητικές κριτικές και διατηρεί ένα κλίμα ευγένειας και αλληλοσεβασμού.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ (ερευνητικές προσεγγίσεις)

ΤΟΜΕΑΣ V: επαγγελματική εξέλιξη και ανάληψη ευθυνών

- **ΚΡΙΤΗΡΙΟ 10:** Ο εκπαιδευτικός σχεδιάζει οργανώνει και λαμβάνει μέρος σε επιμορφωτικές ή άλλες επαγγελματικές δραστηριότητες και ενημερώνεται για τις εξελίξεις στο περιεχόμενο των θεμάτων που διδάσκει, τις καινοτομίες και εξελίξεις στη διδακτική μεθοδολογία.
- **ΚΡΙΤΗΡΙΟ 11:** Ο εκπαιδευτικός επικοινωνεί αποτελεσματικά με τους γονείς, αναλαμβάνοντας πρωτοβουλία σε θέματα επικοινωνίας και ενημέρωσης των γονέων σχετικά με την πρόοδο των παιδιών τους.
- **ΚΡΙΤΗΡΙΟ 12:** Ο εκπαιδευτικός ακολουθεί την εκπαιδευτική πολιτική και τις διαδικασίες που έχουν υιοθετηθεί στη σχολική του μονάδα.
- **ΚΡΙΤΗΡΙΟ 13:** Ο εκπαιδευτικός προωθεί και αξιολογεί την ανάπτυξη των μαθητών του και διατηρεί αρχείο, όπου αποτυπώνεται η πρόοδος των μαθητών.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ (χαρακτηριστικά)

Σαφήνεια οδηγιών

- Η καθαρότητα και σαφήνεια των οδηγιών που προσφέρει ο εκπαιδευτικός δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές να γνωρίζουν τι αναμένεται από αυτούς και για ποιον λόγο. Η παροχή των οδηγιών θα πρέπει να γίνεται με τρόπο που σέβεται τις πιθανές ιδιαιτερότητες των μαθητών έτσι ώστε όλοι να έχουν την ευκαιρία να τις κατανοήσουν. Αν ο εκπαιδευτικός κερδίσει την αποδοχή των μαθητών του τότε οι ευκαιρίες να δράσει αποτελεσματικά πολλαπλασιάζονται.
- **Εποικοδομητική εξήγηση**
- Η εξήγηση αποτελεί από τις βασικές δραστηριότητες του εκπαιδευτικού. Αναφέρεται στο κατά πόσο μια παρουσίαση στην τάξη γίνεται κατανοητή από τους μαθητές. Θεωρείται ότι η παροχή εποικοδομητικής εξήγησης συνδέεται με τον τρόπο που ο εκπαιδευτικός οργανώνει την ύλη, κατανοεί τα περιεχόμενα των γνωστικών αντικειμένων, αλλά και τις μεθόδους που χρησιμοποιεί για να επιτύχει τους στόχους του.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ (χαρακτηριστικά)

Προγραμματισμός και σχεδιασμός της διδασκαλίας

- Προγραμματισμός των δραστηριοτήτων με τη χρήση ποικίλων διδακτικών και μαθησιακών ενεργειών που προάγουν μεταξύ άλλων και την αυτονόμηση των μαθητών. Μακροπρόθεσμος και βραχυπρόθεσμος προγραμματισμός της διδασκαλίας και καθορισμός των διδακτικών στόχων. Ανάπτυξη και της ομαδικής εργασίας των μαθητών.
- **Ερωτήσεις**
- Οι ερωτήσεις θα πρέπει να ανταποκρίνονται στο επίπεδο των ικανοτήτων των μαθητών, μακροπρόθεσμα όμως θα πρέπει να στοχεύουν στην ανάπτυξη υψηλού επιπέδου ικανοτήτων όπως π.χ λύσης προβλημάτων, δημιουργικής σκέψης.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ (χαρακτηριστικά)

Υλοποίηση στόχων

- Η ικανοποίηση των στόχων αποτελεί βασική παράμετρο του αποτελεσματικού εκπαιδευτικού. Οι μαθητές θα πρέπει να είναι ενήμεροι εκ των προτέρων για τους στόχους τους οποίους καλούνται να κατακτήσουν. Απαιτείται καλλιέργεια κατάλληλου κλίματος τάξης καθώς και δραστηριοποίηση που ανταποκρίνεται στην επίτευξη των στόχων επιτρέποντας στους μαθητές να βιώνουν όσο συχνότερα γίνεται το αίσθημα της επιτυχίας.
- **Ικανοποίηση αναγκών**
- Η υλοποίηση των στόχων συνδέεται άμεσα με την ικανοποίηση των πραγματικών αναγκών των μαθητών. Σε αυτό το πλαίσιο η διδασκαλία και ιδιαίτερα η εξατομικευμένη θα πρέπει να προσαρμοστεί στις ήδη υπάρχουσες γνώσεις των μαθητών και παράλληλα να επιδείξει σεβασμό στο ρυθμό μάθησης του κάθε μαθητή.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ (χαρακτηριστικά)

Εμπλοκή μαθητών

- Ο αποτελεσματικός εκπαιδευτικός ενδιαφέρεται να εμπλέξει το σύνολο των μαθητών της τάξης στη μαθησιακή διαδικασία. Οι εμπειρίες μάθησης θα πρέπει να επιτρέπουν την ενεργό συμμετοχή των μαθητών και την ανακάλυψη της γνώσης από τους ίδιους. Επίσης πολύ μεγάλη σημασία έχει ο χρόνος που οι μαθητές εμπλέκονται επιτυχώς στη διαδικασία της μάθησης. Είναι σημαντικό να ενθαρρύνεται κάθε προσπάθεια συμμετοχής.
- **Σωστή χρήση του μαθησιακού χρόνου**
- Η κατάλληλη χρήση του διαθέσιμου μαθησιακού χρόνου μεγιστοποιεί χρονικά την εμπλοκή των μαθητών στην εκπαιδευτική διαδικασία. Προσεγμένος σχεδιασμός και εφαρμογή στην τάξη, διατήρηση του ενδιαφέροντος των μαθητών για τον περισσότερο δυνατό χρόνο, αποφυγή περισπασμών που οδηγούν σε σπατάλη χρόνου εξασφαλίζουν αύξηση του χρόνου που επενδύεται στη μάθηση.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ (χαρακτηριστικά)

Ευκαιρίες για μάθηση

- Παροχή στους μαθητές πολλών κατάλληλα επιλεγμένων υλικών μάθησης σύμφωνα με τις εκπαιδευτικές τους ανάγκες και το επίπεδο των ικανοτήτων τους. Ο εμπλουτισμός της καθημερινής διδακτικής πρακτικής με νέες δράσεις είναι ενδεικτικό του ενθουσιασμού και της έμφυτης περιέργειας του εκπαιδευτικού για θέματα που ενδιαφέρουν τη διαδικασία της μάθησης. Επιτακτική παρουσιάζεται η ανάγκη της συνεχούς ανατροφοδότησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας με νέες δράσεις που θα κρατήσουν το ενδιαφέρον των μαθητών. Τέλος, η κατάλληλη ανάθεση εργασιών για το σπίτι θεωρείται ότι αυξάνει το συνολικό μαθησιακό χρόνο επιδρώντας θετικά στην αύξηση των μαθησιακών επιτευγμάτων.
- **Κλίμα τάξης**
- Η δημιουργία κατάλληλου κλίματος στην τάξη που παρέχει ένα ασφαλές και ελκυστικό περιβάλλον μάθησης επιδρά θετικά στην βελτίωση της ποιότητας διδασκαλίας. Ενισχύει τη συνεργασία μεταξύ του εκπαιδευτικού και μαθητών καθώς και των μαθητών μεταξύ τους.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ (χαρακτηριστικά)

Πειθαρχία και κανόνες

- Η υιοθέτηση και εφαρμογή ενός κανονιστικού πλαισίου μέσα στην τάξη είναι αποφασιστικής σημασίας για τη διεξαγωγή της διδασκαλίας σε κλίμα που επιτρέπει την ποιοτική εργασία αυξάνοντας το χρόνο για μάθηση. Χαρακτηριστικά γνωρίσματα του κανονιστικού πλαισίου αποτελούν η σαφήνεια, η συνέπεια και η δικαιοσύνη στην εφαρμογή των κανόνων.
- **Έπαινος και θετική ενίσχυση**
- Ο έπαινος και η ενίσχυση για τις προσπάθειες που καταβάλουν οι μαθητές επιδρούν θετικά τόσο στον τρόπο που αντιμετωπίζουν το σχολείο και τη μάθηση όσο και στα επιτεύγματά τους. Είναι προτιμότερη η θετική ενίσχυση από την κριτική και την τιμωρία.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ (χαρακτηριστικά)

- **Υψηλές προσδοκίες**
- Οι υψηλές προσδοκίες του εκπαιδευτικού για την επιτυχή εκπλήρωση των στόχων από τους μαθητές αυξάνουν τον αριθμό των εργασιών στις οποίες θα εμπλακούν οι μαθητές. Η αυτοεκτίμηση των μαθητών που ενισχύεται ή περιορίζεται από τις συμπεριφορές του εκπαιδευτικού δρα αποφασιστικά στην ένταση των προσπαθειών τους και στην αξία που προσδίδουν στη μαθησιακή διαδικασία.
- **Έλεγχος της προόδου**
- Διαρκής και λεπτομερής έλεγχος των εργασιών των μαθητών και αξιολόγησή τους με ποικίλες μεθοδολογικές προσεγγίσεις. Ένας αποτελεσματικός εκπαιδευτικός οφείλει κάθε χρονική στιγμή να γνωρίζει το πραγματικό επίπεδο δυνατοτήτων των μαθητών του, την πρόοδό τους τόσο σε σχέση με τους άλλους όσο και με την προηγούμενη απόδοσή τους καθώς και ποιες είναι οι ελλείψεις τους έτσι ώστε να ενεργήσει αναλόγως.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ (χαρακτηριστικά)

Εποικοδομητική ανατροφοδότηση

- Η διαδικασία της αξιολόγησης συνδέεται με την παροχή θετικής και εποικοδομητικής ανατροφοδότησης προς το σύνολο των μαθητών συμβάλλοντας αποφασιστικά στη λήψη εκπαιδευτικών αποφάσεων.
- **Επικοινωνία εκπαιδευτικού-μαθητή**
- Η διδασκαλία και η μάθηση συνδέονται άμεσα με τη σχέση αλληλεπίδρασης μεταξύ του εκπαιδευτικού και των μαθητών. Εκπαιδευτικός και μαθητές ενεργούν ως ισότιμοι συμμετοχοί στην αμφίδρομη διαδικασία της ομιλίας και της ακρόασης. Στην επικοινωνία αναζητείται η ισορροπία μεταξύ του χρόνου που ο εκπαιδευτικός επικοινωνεί με την τάξη ως όλου, τις ομάδες και με τον κάθε μαθητή μεμονωμένα.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ (χαρακτηριστικά)

- **Διανοητικά ενδιαφέρουσα εργασία**
- Η διανοητικά ενδιαφέρουσα εργασία συνδέεται με τον τρόπο που οι εκπαιδευτικοί επικοινωνούν με τους μαθητές καθώς και με το ύφος των ερωτήσεων. Η ενθάρρυνση των μαθητών να χρησιμοποιήσουν τη δημιουργική φαντασία τους, να αναπτύξουν δεξιότητες υψηλού επίπεδου όπως λύσης προβλημάτων μέσα από τη χρήση κατάλληλων ερωτήσεων, ενισχύεται από το πραγματικό ενδιαφέρον και τον ενθουσιασμό του εκπαιδευτικού για τη διαδικασία της διδασκαλίας και της μάθησης.
- **Χρήση ποικίλων μεθοδολογικών προσεγγίσεων και εποπτικών μέσων**
- Συνεπής, δομημένος σχεδιασμός και προγραμματισμός του μαθήματος. Προσδιορισμός των προς επίτευξη στόχων, χρησιμοποίηση της κατάλληλης για την κάθε περίπτωση μεθοδολογίας, απαραίτητος εμπλουτισμός της με τα εποπτικά υλικά και μέσα, ευέλικτη τήρηση του αρχικού σχεδιασμού που επιτρέπει τη μαθησιακή εκμετάλλευση πιθανών απροσδόκητων γεγονότων.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ (χαρακτηριστικά)

- **Γνώση των γνωστικών αντικειμένων**
- Η μάθηση ως διαδικασία συσσώρευσης γνώσης αλλά και αλλαγής για τους μαθητές απαιτεί από τον εκπαιδευτικό επαρκή γνώση των διδασκόμενων γνωστικών αντικειμένων προκειμένου να επιδράσει αποτελεσματικότερα στην προσπάθεια που καταβάλουν οι μαθητές.

- **Αίσθηση του σκοπού**
- Η δημιουργία ενός κλίματος, τόσο στο εσωτερικό της σχολικής τάξης όσο και ευρύτερα στη σχολική μονάδα, που καλλιεργεί την αίσθηση του κοινού σκοπού έχει επίδραση στην εργασία των μαθητών και στα επιτεύγματά τους.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ (χαρακτηριστικά)

- **Χιούμορ**
- Το χιούμορ αποτελεί στοιχείο του ρεπερτορίου διδασκαλίας του εκπαιδευτικού. Δεν σχετίζεται με αναφορές σε αστεία ή ανέκδοτα. Αποτελεί ένα είδος αυτοσυναίσθησης του εκπαιδευτικού που του επιτρέπει να υπερνικά τους περιορισμούς της τάξης ως εργασιακού χώρου. Φυσικά απαιτείται προσδιορισμός των ορίων χρήσης του.

Τέλος Ενότητας

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης